

SLOVENSKI NAROD.

Na vsak dan vsačar izvenredni nedolgi in praznični ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo na vsa leto 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leto 12 K, na pol leta 6 K, na četrt leta 3 K, na mesec 1 K. Kdor hodi sam po sebi, plača na vsa leto 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K, za vse druge dežele in Ameriko pa leto 30 K. Na naročbe brez istodobne vspešljive naročnine se ne oira. — Za omanila se plačuje od petdesetpet peti-vrata po 14 h, če se omanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni naj se izloči trankovati. — Repetici se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Kladovih ulicah št. 3. — Upravljalstvo naj se blagovoljno pošilja naročnine, reklamacije, omanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništvo telefon št. 84.

Posamezne številke po 10 h.

Upravljalstvo telefon št. 85.

Slovinci! Slovenke!

V živem in neizbrisnem spominu vam ostanje žalostni dogodki 21. septembra 1908.

Saj je tedaj tekla nedolžna slovenska kri.

In koliko nepopisljivega gorja je nedolžno prelita kri prinesla prizadetim žrtvam in njihovim rodbinam.

Da nekoliko zlajšamo to gorje in da postavimo spomenik padlim mučnikom Rudolfu Lundru in Ivanu Adamiču, zbirali so rodoljubi po širni naši slovenski domovini milodare za žrtve in prispevke za spomenik.

Nabrali so se v najkrajšem času za naše skromne razmere naravnost velike vsote.

Vsak Slovenec in vsaka Slovenka, ubogi delavec-trpin, priprosti kmet, zavedni meščan, vsi, vsi slojci našega naroda so prispevali v ta sklad.

Slovenska požrtvovalnost lahko služi vsakemu narodu za zgled.

Upravičeno na vas ponosni vam izrekamo tu zaslužen zahvalo.

Toda žrtve onih žalostnih dogodkov so se nam pomnožile.

V preiskovalnem zaporu in v ječah deželnega sodišča ljubljanskega zdihujejo vaši bratje.

Ali so krivi ali niso krivi, o tem nam ne pristojna sodba.

Dobro pa vemo, da so iz slojev, ki so si s trpkim delom služili trdo svoj vsakdanji kruh.

Med njimi so tudi oženjenci s številnimi rodbinami.

In te rodbine so sedaj brez očeta in brez njegovega zaslužka v največji bedi.

Nekatere teh nesrečnih rodbin so znosile že najpotrebnejše stvari v zastavo.

In danes so brez vseh denarnih sredstev in že trka glad na njihova vrata.

Zima se bliža, a nimajo ne drv, ne premoga, niti zimске obleke za nedolžne svoje črvičke.

Plačati bode treba stanovanje, toda s čim!

Ali bomo mi mirno gledali to nepopisljivo bedo?

Ne in tisočkrat ne, ker se zavedamo svojih svetih dolžnosti nasproti tem nesrečnim in bednim žrtvam.

Slovinci in Slovenke! Sijajno ste pokazali, da imate srce za trpečega brata.

Danes se znova obračamo do vas s prošnjo, da z milodari lajšate gorje in bedo onim nesrečnim rodbinam, katerih glave se nahajajo v zaporih.

Prosimo vas, rotimo vas, prispevajte, zbirajte tudi za te nesrečne žrtve in jim lajšate gorje in bedo.

Prispevke pa pošiljajte našemu blagajniku dr. Alojziju Kokalju, odvetniku v Ljubljani.

Imena darovalcev se bodo izkazovala v obeh slovenskih dnevnikih.

Slovenske liste prosimo za ponatis te naše prošnje.

V Ljubljani, dne 15. oktobra 1908.

Združeni narodni odbor.

Kranjska hranilnica.

Poleg zanesljive uprave, poleg varnosti za hranilnici zaupane hranilne vloge igra veliko vlogo vprašanje, ali je hranilnica pod zadostnim nadzorom?

Kakšno je torej nadzorovanje »Kranjske hranilnice«?

Kar smo vzeli za podlago vseh izvajanj v tem strokovnem članku računski zaključek »Kranjske hranilnice« za leto 1907., poiščimo najprej v tem sledove nadzorovanja.

In res zasledimo tale

Zapisnik

napravljen pri reviziji bilance pro 1907.

Navzoči:

Podpisani.

Podpisani revizorji so predložili računski zaključek pro 1907. d a -

nes natančno preiskali in zadobili prepričanje, da se podatki popolnoma ujemajo z vsemi glavnimi in pomožnimi knjigami hranilnice - zastavljalnice in da je bilanca sestavljena strogo po obstoječih predpisih.

Ljubljana, 21. februarja 1908.

Adolf Kordin. Franc Schantel. Peter Kosler.

Vsa čast, kdor zna pa zna, ali, kakor je nekdo nekdanj rekel: »Znat' se mora«.

Imenovani trije gospodje so dne 21. februarja 1908 — torej v enem samem dnevu — natančno preiskali računski zaključek »Kranjske hranilnice« za leto 1907. ter zadobili prepričanje, da se podatki (die Ergebnisse) računskega zaključka popolnoma ujemajo z vsemi glavnimi in pomožnimi knjigami hranilnice in se zastavljalnice.

Ker so natančno preiskovali in zadobili prepričanje o popolnem soglasju z vsemi glavnimi in pomožnimi knjigami, so morali natančno primerjati predloženi jim izkaz hranilnih vlog z glavnimi knjigami.

Vseh hranilnih vlog je bilo koncem leta 1907. 34.910. Vlog iz nabi-ralnikov 420. Vlog starostne hranilnice a) 620. Vlog starostne hranilnice b) 756, skupaj torej 36.706.

Ako so vsako minuto primerjali natančno dve vlogi — kar je pa mnogo, če se upošteva stanje začetkom leta, med letom vloženo, med letom vzdignjeno, obresti in končno stanje koncem leta — bi rabili samo za to delo 12 dni in 18 ur — ako bi ne prenehoma delali — noč in dan, dan in noč — brez vsakega odmora.

Seveda je to izključeno in nemogoče.

Recimo pa, da bi primerjali na dan res celih 8 ur — bi rabili za natančno primerjanje celih 38 dni.

Primerjanje samo pa še ne zadostuje, treba se je prepričati tudi, ali je vse pravilno seštet.

Ako si predočimo, da je na vsaki strani izkaza hranilnih vlog izpisanih 60 vlog, da to za adiranje 612 strani — in ako se porabi za adiranje vsake strani samo 5 minut — in bi se adiralo dnevno celih 8 ur — bi se rabilo za adiranje vseh hranilnih vlog tudi 7 dni.

Torej bi dale gospodom revizorjem samo hranilne vloge dela za 45 dni.

Izkaz, oziroma izvleček posojil »Kranjske hranilnice« bi dal revizorjem — pri res natančnem primerjanju in seštevanju vsaj 15 dni dela.

Vsled tega bi imeli revizorji za svoje natančno preiskovanje, kakor to trdijo v zapisniku, že pri hranilnih vlogah in posojilih dela za 2 (dva) meseca.

Glede drugih postavk računskega zaključka nečemo preiskovati, koliko dni bi dale dela, saj nam zadostuje, da so revizorji izvršili delo, za katero se rabi nad dva meseca, v enem dnevu — in to nam jasno pove, kako so revizorji svoje delo izvršili.

Vsiljuje se nam tu vprašanje, zakaj se revizorjem ni določil tudi gospod Mahr, ki bi imel kot ravnatelj trgovske šole gotovo največ zmožnosti za tako delo?

Ako bi se zanašali samo na računski zaključek za leto 1907., bi poglavje o nadzorovanju »Kranjske hranilnice« lahko zaključili.

Ker pa poznamo § 27. regulativa za hranilnice z dne 26. septembra 1844 in ker poznamo § 22. pravil »Kranjske hranilnice«, ki govori o vladnem komisarju, kateri naj hranilnico nadzoruje, poudarjamo, da najdemo v računskih zaključkih vseh drugih kranjskih hranilnic vladnega komisarja navedenega — samo »Kranjska hranilnica« ga je v svojem računskem zaključku zamolčala — zakaj?

Vladni komisar za »Kranjsko hranilnico« je gospod e. kr. dvorni svetnik Ludovik Marquis de Gozani, kateremu smo jako hvaležni, da nam je s svojim razglasom z dne 7. oktobra 1908 — priobčenim v »Laibacher Zeitung« št. 231 z dne 8. oktobra

1908 razpravo o nadzorovanju »Kranjske hranilnice« po vladnem komisarju zelo olajšal.

Ako bi ne pisali strokovnega članka o Kranjski hranilnici — temveč bi pisali o »Kranjski hranilnici« splošen članek, v katerem bi lahko polemizirali, prepisali bi v članek cel razglas gospoda komisarja z dne 7. oktobra 1908.

Ker pa pišemo strokoven članek, se moramo omejiti in iz razglaša navajamo sledeče:

Gospod vladni komisar je skupno s hranilničnim referentom deželne vlade »Kranjsko hranilnico« pregledal dne 6. oktobra 1908 — torej je to delo tudi izvršil v enem samem dnevu — in to nam zadostuje.

Seveda v razglasu gospoda vladnega komisarja noben podatek naših člankov ni ovržen, ker imamo za vse povedano dokaz v računskem zaključku »Kranjske hranilnice« za leto 1907. — in v njenih uradnih izkazih.

Da se nam od nobene strani ne bo očitalo, ali se nas sumničilo, da nečemo ali ne upamo iz razglaša navesti vsega, kar je hotel gospod vladni komisar z njim povedati, dostavimo, da razglas končuje sledeče: Strah pred kako izgubo se mora označiti kot popolnoma neutemeljen.

Mi pa v svojih člankih ne pišemo celo nič o kakih strahovih pred kako izgubo, temveč razlagamo slovenskemu občinstvu le razmere pri »Kranjski hranilnici«, ki je še zmemor društvo, obstoječe iz 65 nemških članov.

Ako smo še končno morali dognati, da »Kranjska hranilnica« ni pod nikakim strokovnim nadzorom, smo nalogo teh člankov spopolnili.

Edinole strokovna revizija je kaj vredna in »Kranjska hranilnica« ni podvržena taki strokovni reviziji.

Strokovna revizija upeljana je celo pri vseh posojilnicah in obstoji poseben revizijski zakon, kateri predpisuje, da morajo biti posojilnice in druge zadruge po strokovnjakih revidirane.

Zakaj se ne da »Kranjska hranilnica« revidirati po strokovnjakih?

Z czirom na zakon bi bila to prostovoljna revizija po strokovnjakih, kakor jo že imajo razne druge hranilnice.

Ker bi tako strokovna revizija morala dognati, kako je kaj s slovenskim denarjem v »Kranjski hranilnici«, bi se strokovna revizija morala izvršiti po domačih slovenskih strokovnjakih.

Ker pa ni naš namen, pisati kako bi v »Kranjski hranilnici« moralo biti, temveč je naš namen pojasniti le razmere kakršne so res, ponavljamo, kar smo dokazali:

»Kranjska hranilnica« je društvo, obstoječe iz 65 samih nemških članov.

Stanje hranilnih vlog v »Kranjski hranilnici« pada.

Skupni znesek rezervnih zakladov »Kranjske hranilnice« je padel.

Za varnost hranilnih vlog v »Kranjski hranilnici« ne jamči ne dežela, ne kaka občina — niti člani.

»Kranjska hranilnica« ni podvržena strokovni reviziji.

»Kranjska hranilnica« ima nemško uradništvo — pa ne slovenskega.

»Kranjska hranilnica« vzdržuje nemško šolstvo na Kranjskem.

»Kranjska hranilnica« daruje v nemške namene ogromne zneske.

»Kranjska hranilnica« je glavni steber kranjskega nemštva.

Kranjska dežela pa je slovenska, Ljubljana je slovenska.

Amen.

Seznam otrok, ki obiškujejo šulferejsko šolo.

101. Baron Waldstätten Juri, Dalmatinove ulice 7; oče je ces. kr. stotnik generalnega štaba.

102. Willitzer Alojzij, Trnovske ulice 15; oče Albert je pozlatar.

103. Zamarin Albert, Resljeva cesta 26; oče Albert je stotnik v ces. kr. 27. domobranskem polku.

104. Zellich Roman, Sodnijske ulice 4; oče je e. kr. tobačne režije uradnik.

105. Bogataj Ferdinand, Spodnja Šiška 165.

106. Hrovath Heribert, Spodnja Šiška 66.

107. Hrovath Herman, Spodnja Šiška 66.

108. Medved Josip, Spodnja Šiška 169.

109. Sitter (Sitar) Juri, Spodnja Šiška 191.

110. Sušnik Rudolf, Spodnja Šiška 198; oče je steklar.

111. Unger Hans, oče je e. kr. železniški uradnik.

112. Wollauschnigg (Volavšnik) Maks, Spodnja Šiška 117.

113. Pl. Glaser Ivan, oče je ritmojster na Selu in

114. Pukl Josip, tudi iz Sela.

115. Biener Robert, Spodnja Šiška 104.

116. Brichta Emil, Spodnja Šiška 159; mati je vdova po evidenčnem nadzorniku.

117. Brückner Hans, Erjavčeva cesta 12; oče Ivan je e. in kr. stotnik.

118. Damisch Josip, Kongresni trg 1; oče je kavarnar v tukajšnji kazini.

119. Denk Kuno, Bleiweisova cesta 20; oče Fran je disponent Unterhuberjeve tovarne za izdelovanje umetnega kamenja nasproti artilerijske vojašnice.

120. Dietinger Herman, Linhartove ulice 8; oče Andrej je železniški sprevodnik.

121. Dietinger Maks; kot prej.

122. Dietinger Robert; kot prej.

123. Fabiani Henrik, Spodnja Šiška 197.

124. Galle Bruno, Mestni trg 19; oče je graščak v Bistri pri Borovnici.

125. Galle Kurt, Valvazorjev trg 5; oče Karel je e. kr. pristav finančne prokuratorje.

126. Gasser Otmar, Cigaletove ulice 7; oče Fran je e. kr. stotnik.

127. Golle Friderik, Škofje ulice 9; oče Ivan je e. in kr. ognjičar.

128. Grabner Erich, Rimska cesta 23; oče Viktor je finančni tajnik v Logatcu.

129. Hallegger Friderik, Pred igriščem 2; oče je deželni pisarniški oficijal.

130. Heidegger Adolf, Miklošičeva cesta 36; oče Adolf je e. in kr. godbeni narednik.

131. Heritsch Alojzij, Zelena jama 104.

132. Heritsch Ivan, kot prej.

133. Herman Moric, Sv. Jakoba trg 7; oče Matija je trgovec v Gradišču št. 3.

134. Herschak Oton, Dunajska cesta 58; oče Peter je polkovni krojač v artilerijski vojašnici; doma je iz Radgone.

135. Höfler Josip, Karlovska cesta 5; oče Alojzij je poslovodja »Zadružne tiskarne« in zasebni učitelj laškega in francoskega jezika.

136. Jürg Viktor, Konjušne ulice 1; oče Tomaž je železniški uslužbenec.

137. Jonke Artur, Šentpeterska vojašnica, oče je e. in kr. narednik.

138. Kirschner Josip, Marije Terezije cesta 8; mati Pavla je zasebnica.

139. Kleczkowski Stanislav, Dalmatinove ulice 7; oče Josip je e. in kr. stotnik 27. pešpolka.

140. Langer Albert, Rimska cesta 12; oče Karel je e. kr. vojaški oficijal.

141. Lassner Ludovik, Spodnja Šiška 195; roditelji se je v Šmartnem pri Kranju.

142. Lassner Josip; kot prej.

143. Lenner Žiga, Nunske ulice 13; oče Andrej je kočijaž.

144. Lindmair Alojzij, Metelkove ulice 2; oče je e. in kr. narednik 27. pešpolka.

145. Mayr Fran, Martinova ce-

sta 5; oče Josip je tovarniški poslovodja.

146. Münzker Leopold, Dovozna cesta 2; oče Karel je poslovodja v kurilnici južne železnice.

147. Papst Feliks, Glince 206.

148. Papst Rupert; kot prej.

149. Roth Gottfried, Marije Terezije cesta 7; oče je ravnatelj v p. pomožnih uradov e. kr. finančnega ravnateljstva.

150. Roth Walter, Turjaški trg 1; mati je vdova e. kr. gozdarskega oskrbnika, rojena iz narodne rodbine v Kostanjevici.

151. Sieberer Ignacij, Spodnja Šiška 222.

152. Stampfl Ivan, Na stolbi 3; mati Marija je vdova.

153. Steindl Viljem, Breg 20; oče je ravnatelj e. kr. tobačne tovarne.

154. Schatzer Josip, Hranilnična cesta 13; oče Hugon je pleskar iz Celovca doma.

155. Schauerl Fran, Kongresni trg 9; oče je sluga v Tonhalle.

156. Schulz Artur, Dunajska cesta 31; oče Josip je poslovodja tvrde Ježek z Blanskega.

157. Tutta Oskar, Hranilnična cesta 2; oče Oton je stavec.

158. Tutta Oton; kot prej.

159. Uhl Henrik, Bleiweisova cesta 11; oče je učitelj na šulferajnski šoli.

160. Uschan Ivan, Spodnja Šiška 21.

161. Walla Anton, Tržaška cesta 28; oče Fran je tesar.

162. Werk Maks, Florjanske ulice 24; oče Izidor je tiskarniški strojnik.

163. Wolf Ferdinand, Ljubljansko polje 43.

164. Hübsch Feliks, Bleiweisova cesta 3; oče je e. in kr. podpolkovnik.

165. Hübsch Karel kot prej.

166. Pammer Edgar, Levstikove ulice 15; oče je ravnatelj »Kranjske stavbne družbe«.

167. Spaner Edvard, Beethovnove ulice 6.

168. Harolt Josip, Dolenjska cesta 8; oče Josip je e. kr. domobranski narednik.

To so torej tisti bodoči bojevitijanjčarji, katere vzgaja kranjsko nemštvo s pomočjo »Kranjske hranilnice«. Izmed 170 otrok smo našteali tole število, sodbo o vsem pa naj si napravi čitatelj sam.

Deželni zbori.

Gradec, 14. oktobra. Deželnemu zboru se je predložil zakonski načrt, s katerim se spremeni deželni red in deželni volilni red. (O tej volilni reformi smo že nakratko poročali). — Poslanec Vošnjak je odložil svoj mandat v železniškem odseku. — Poslanec Brandl je vprašal deželni odbor, ali mu je znano, da kupujejo Zidje po ljutomerskem okraju vinski most po 8 vin. za liter, ker vinorejcu primanjkuje posode.

Praga, 14. oktobra. Takoj v začetku seje je poslanec dr. Herold protestiral v imenu nemških poslancev, da se je sploh sklicala današnja seja. Viharni prizori so sledili, ko je duhovnik Walter stavil obstrukcijski predlog. Poslanec Sobotka mu je zaklical: Oremus! Choc: »Proč od Rimla!« Sobotka: »Dominus vobiscum!« In protestantski Vsenemci so morali braniti Walterja.

Brno, 14. oktobra. Moravski deželni zbor je naročil deželnemu odboru, naj se začne pogajati z vlado zaradi ustavitve češke umetniške šole in češke akademije ter nemške šole za umetnost in umetno obrt.

Homatije na Balkanu.

Bojkot avstrijskega blaga na Turškem.

Carigrad, 14. oktobra. V Jafi so demonstrantje zabranili Lloydovemu parniku »Enterpi«, da se ni smel približati bregu. Parnik ni mogel izkrcati ne potnikov, ne pošte, ne blaga. Tudi iz Kavale je moral Lloyd-

dov parnik odpluti, ne da bi bil smel priti v pristanišče. V Jafi je množica napadla avstrijsko pošto poslopje ter razbila poštne vozove in nabiralnike. Posebno hud je bojkot v Carigradu. Avstro-ogrski trgovci imajo že dosedaj ogromno škodo. Tozadevni turški odbor je sporočil vsem pristaniščem ob Črnem morju, naj se naloganje in izlaganje avstro-ogrskih blaga zabrani. Na vseh domačih parnikih in ladjah so nabiti lepaki, v katerih se poziva na bojkot avstro-ogrskih blaga. Bojkot se je začel raztegniti tudi na nemško blago. Blizajo se največji mohamedanski praznik »bajram«, ko Turki kupujejo raznovrstna darila. Po vseh ulicah so nabiti lepaki: »Ne kupujte za bajram blaga hinavskih Avstrijcev, Madžarov in Nemcev!« Bojkot pa se je začel širiti na vsa siriška in anatolska pristanišča.

Trst, 14. oktobra. Bojkot proti avstrijskemu blagu se je raztegnil na Sirijo, Karamanijo, Smirno, Solun, Kavalo, Dedeagač, Dardanele, Rodosto, Carigrad itd. Lloydova parnika »Tiroli« in »Galicijska« sta morala odpluti iz Turčije, ne da bi bila izvršila svoj posel. Na parnik »Galicijska« je čakalo v Carigradu 600 potnikov, a jih ni smel sprejeti. Škoda je velikanška nele za »Lloyd«, temuče za vso avstrijsko trgovino. Tržaška trgovinska zbornica je sklenila zahtevati od vlade energično posredovanje v tej stvari.

Carigrad, 14. oktobra. Avstro-ogrski poslanik je v imenu svoje vlade odločno protestiral pri velikem vezirju zaradi bojkota avstro-ogrskih blaga. Veliki vezir je obljubil, da bo dal policijskemu ministru in ministru notranjih del potrebna navodila.

Bojkot proti Avstro-Ogrski na Srbem.

Belgrad, 14. oktobra. Bojkot proti Avstro-Ogrski se uveliča s tem, da se zemunskim trgovcem, ki imajo svoje odjemalce v Belgradu, zabrani stopiti na srbska tla.

Turki prisegajo Avstro-Ogrski maščevanje.

Carigrad, 14. oktobra. Glavni turški časopis je prinesel članek proti Avstro-Ogrski. Članek pravi: »Ostanite mirni in ponosni. Toda krepite se, zbirajte denar in orožje za dan maščevanja. Dan maščevanja je blizu. Kakor hitro se izvrši v Avstro-Ogrski sprememba na prestolu, česar je pričakovati v kratkem času, nastati mora tam zmešnjava in potem je prišel naš čas.«

Konec mohamedanskega in srbskega časopisja v Bosni.

Sarajevo, 14. oktobra. Opozicionálni srbski in mohamedanski časopisi »Srpska Rijeka«, »Musavat«, »Narod« in »Hurijet« so prenehali izhajati, ker se jim ne pusti ničesar pisati.

Položaj v Srbiji.

Belgrad, 14. oktobra. Danes so bile zopet burne demonstracije, ker so orožniki sneli z Mihajlovega spomenika zastavo demonstrantov. Množica je orožnikom izrgala zastavo ter jo v triumfu nosila po mestu. — Visokošolci niso zadovoljni z resolucijo, ki jo je sprejela skupščina, temuče hočejo še nadalje demonstrirati. Snoči so dijaki prirejali hrupne ovacije pred francoskim, angleškim, turškim in italijanskim poslaništvom. Danes se priredi na čast angleškemu poslaništvu bakljada.

Srbija nadaljuje z oboroževanjem.

Belgrad, 14. oktobra. Kralj je izjavil raznim diplomatom, da sicer počaka na sklepe konference, toda z oboroževanjem bo med tem časom nadaljeval, da bo lahko takoj zgrabil za orožje, ako diplomatje ne sklenejo v smislu zahtev srbskega parlamenta. Vlada namerava reaktivirati vse upokojene častnike, ki so še sposobni za službovanje.

Konferenca z zastopniki Francije in Rusije.

Belgrad, 14. oktobra. Zastopnika Rusije in Francije sta imela danes daljše konference z ministrom zunanjih del Milovanovićem. Zastopnika sta znova svarila pred nepremišljenim korakom ter obeta, da, da bodete obe vladi v konferenci podpirali Srbijo.

Prostovoljci se še vedno nabirajo.

Belgrad, 14. oktobra. Vključ mirnemu razpravljanju v skupščini voditelji revolucionarjev še vedno nabirajo prostovoljce. Radikalni časopisi poročajo, da se je nad 2000 avstrijskih podanikov prijavilo za prostovoljce. 15.000 v Ameriki živčih Srbov je brzojavilo skupščini, naj takoj napove vojno Avstro-Ogrski.

Izjave prestolonaslednika.

Belgrad, 14. oktobra. Prestolonaslednik je rekel zbranim častnikom: »Italijani so naši prijatelji. Bosna je za srbski narod, kar je bil Piemont za Italijo in sovražnik je isti. Očita se nam, da preveč kričimo. Toda trgajo nam meso s telesa, a mi naj molčimo? Sklep skupščine je bil

dober, kakršnega si le želeli moremo. Anglija, Francija, Italija in Rusija so na naši strani ter ne bodo odobrile kršitve prava po Avstriji.« — V oficirskem kazinu je rekel prestolonaslednik, da ne bo nikoli odobral mlačnega vedenja Srbije proti državi, ki je ukradla dve srbski deželi. Dolžnost srbske vlade bi bila, odgovoriti na ta rop z vojno. »Naši bratje v Bosni morajo biti rešeni!« Častniki so burno pritrjevali prestolonaslednikovim besedam. Ker je neki artilerijski major opozarjal na pomanjkljivosti v srbski armadi, zaklical je prestolonaslednik razburjeno: »Ako bi ne imeli v Srbiji toliko strahopetcev, bili bi danes že na Drini.«

Srbske zahteve.

Belgrad, 14. oktobra. Poslanec Klofač piše v »Česke Sloves«, da je glavna srbska zahteva: pot k morju. Odlični srbski politik je rekel Klofaču: »Potrebujemo okno na naši ječi, da moremo gledati po svetu. Ta pot je mogoča le preko sandžaka Novi pazar v Črno goro in k morju. Velešile naj odškodujejo Srbijo s tem, da ji prisodijo kos Hercegovine ob Sandžaku in Črni gori.

Bivši ministrski predsednik Pašić je izjavil nekemu italijanskemu častniku: »Hočemo, da se avtonomija Bosne in Hercegovine ohrani, tudi ako bi moralo priti do vojne. Ako se velesile upro kršitvi berolinske pogodbe, damo vladi za obrambo večja sredstva. Delali bomo dolgeve ter stali s puško ob nogi, dokler se ne odloči usoda anektiranih dežel. — Govori se, da namerava skupščina zvišati kredit na 25 do 30 milijonov. Solidarnost med Srbijo in Črno goro.

Cetinje, 14. oktobra. Knez Nikola je sprejel novega srbskega konzula Jovanovića z izrednim odlikovanjem. Knez je rekel, da se mora v časih skupne nevarnosti pozabiti vsak razpor. Ne sme se več misliti na slabo, kar so zakrivali nekateri hudobni elementi. Knez je bil vedno prepričan, da njegov zet, kralj Peter ni mogel nikoli osnovati kaj slabega proti njemu. Povzročilo se je umetno nesporazumljenje. Srbija sme biti zagotovljena bratske ljubezni Črne gore. Vaše bridkosti so naše bridkosti. Bratje smo ter si moramo kot bratje pomagati.

Nemčija protestira proti neodvisni Bolgariji.

Sofija, 14. oktobra. Nemški poslanik je izročil bolgarski vladi protest Nemčije. V protestu je rečeno, da dokler se Bolgarija ne izreče, da plača Turčiji odškodnino za Rumelijo ter ne vrne orijentske železnice, oziroma ne plača železniški družbi dnevne odškodnine 15.000 frankov, se o neodvisnosti Bolgarije niti razpravljati ne more.

Revolucija v Perziji.

London, 14. oktobra. Revolucionarji so zavzeli mesto Tebris ter razdejali in oropali hiše premožnih monarhistov. Sedaj je celo mesto v rokah revolucionarjev, ki ga utrjujejo, da zabranijo prihod vojaštva.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. oktobra.

— Včerajšnja zaplemba. Državno pravdnštvo je nam včeraj zaplenilo članek, »Kdo pošilja svoje otroke v ljubljansko šulferajnsko šolo?« V odloku seveda ni navedeno, na katero zakonito določbo se opira ta zaplemba — menda nam tega niti vedeti ni treba, ali pa poklicani faktorji v momentu konfiskacije sploh še ne vedo, zakaj pravzaprav konfiscirajo list. Sicer je pa to pot tudi silno težavno iztakniti paragraf, na katerega bi se naj naslanjala zaplemba! Navedli smo v članku zgolj imena tistih otrok, ki obiskujejo šulferajnsko šolo — in to je v obeh naših deželnih vladi in drž. pravdnštva že zločin. Da bomo vsaj izvedeli, kako se ta sločin kvalifikuje, se bomo to pot proti zaplembi pritožili, da izzovemo enkrat o zaplembah javno obravnavo. S tem hočemo doseči dvoje: 1. Da se senat, ki je dosedaj slepo na predlog državnega pravdnika potrdil vsako konfiskacijo, prisili, da bo vsaj prečital zaplenjene sestavke in 2. da sodišče prisili, da bo izdajalo v »Laibacher Zeitung« slovenske sklepe o zaplembi. Toliko v znanje!

— Še enkrat napisi tobačnih trafik. Danes je 15. oktobra in napisi na tobačnih trafikah so taki, kakršnih si želi finančna uprava in grof Barbo. Naši trafikantje so se prestrašili groženj, da je jim odvzamejo trafike in so se vdalit terorističnemu, kaznivemu pritisku. Da dokažemo javnosti, da je ravnanje finančne uprave do skrajnosti nepostavno, naj navedemo v naslednjem dobesečno točko § 7. in pravil o prevzetju trafik, katere dobi

vsak prodajalec tobaka istočasno s dovoljenjem za prodajo. § 7. se glasi: »Prevzetje trafike. Po prejemu za prodajo moratobačni trafikantprizrediti v določenem roku v poslopju od oblasti za namestitev dopuščenen (oziroma v prodajni kolibi) pritično s cestelahko pristopen prodajni prostor ter ga označiti s razločnim napisom kot c. kr. tobačne trafike, pri čemer se sme tudi c. kr. orel uporabiti.« Razvidno je torej iz predstojajočih določb, da sme prodajalec tobaka imeti samostojenski napis in da živ krst nima pravice proti takemu napisu protestirati, še manj pa ga opustiti, odstraniti ali nadomestiti z dvojezičnim. Samo dve tobačni prodajalni sta ostali pri samostojenskem napisu, vse druge pa so se usužnjile finančni upravi in grofu Barbu, ki sedaj hodi okrog in revidira te napise. Opozorjamo torej tobačne trafikante na zgoraj navedeni predpis in jih pozivljamo, da se ga tudi držijo! To velja tudi kot odgovor na vprašanje, ki so došla uredništvu s strani imajeteljev trafik. Naglašamo vnovič, da nima nihče pravice, tudi finančno ravnanjstvo ne, siliti trafikante, da bi morali imeti dvojezične napise. Da finančno ravnanjstvo tudi nima pravice kaznovati, ako se kdo njegovemu ukazu ne ukloni, se z ozirom na gori navedeni paragraf 7. samo o sebi razume!

— Napisi na tobačnih trafikah. Finančno ravnanjstvo je zankazalo trafikantom, da morajo napraviti dvojezične napise. Morajo! Kdor bi se ne uklonil, tega bodo šikanirali in preganjali, dokler mu ne bodo trafike vzeli. Trafikant je revež; erar ga izkorišča kolikor more, izkorišča ga prav umazano, povrh pa dela ž njim kar hoče. To priča ukaz zaradi napisov. Ta ukaz je namreč popolnoma svojevoljen in odločno protizakonit. Trafikant ni drugega kakor podjetnik in kot tak ima dolžnost, da izpolnjuje pogodbo, ki jo je sklenil s finančno upravo v tem, da je prevzel koncesijo in se zavezel izpolnjevati veljavni predpis. Ta »Predpis za tobačne trafikante« obsega vse dolžnosti, ki jih ima trafikant in obsega tudi jasno določbo o napisih. § 7. pravi namreč: »Po prejemu dopustila mora tobačni trafikant prrediti v določenem roku v od oblasti za namestitev dopuščenen poslopju (oziroma prodajalni kolibi) pritično, s ceste lahko pristopen prodajni prostor ter ga označiti z razločnim napisom kot c. kr. tobačni trafiko«, pri čemer se sme tudi c. kr. grbni orel uporabiti.« — To je predpis. Iz tega je jasno in brezdvomno posneti, da je trafikant pač dolžan napraviti napis »c. kr. tobačne trafika«, nikjer pa ni rečeno, da mora biti napis dvojezičen. Glasom predpisa, torej glasom pogodbe med erarjem in med trafikantom, je popolnoma prepuščeno trafikantu, da napravi napis v katerem jeziku hoče. Finančna uprava je torej s svojim ukazom glede naprave dvojezičnih napisov prelomila pogodbo čisto svojevoljno. Trafikant se ji seveda ne bode uprl, ker jih ima v rokah injim lahko dela sitnosti in škode kolikor hoče, a obračunalo se bo z njo na drugem mestu.

— Vojaška godba. Ustanovitev koncertnega orkestra ni bila lahka. Morda bi se bili še leta »fretarili« z vojaško godbo, če bi to bilo mogoče. Vojaška godba je prav rada sodelovala, saj je vlekla dobro plačilo, a zadostovala ni, ker je bila preslaba. Pri godbi je že bilo pet ali šest muzikov, ki so res kaj znali, a drugi so bili »od muha«. Z vojaško godbo se iz muzikalnih, iz umetniških razlogov ni dalo več izhajati in zato je bila ustanovitev koncertnega orkestra že davno potrebna in je postala v zadnjem času neizogiben pogoj za uspešno gojenje glasbene umetnosti. Nemški listi se zdaj repenčijo, češ, da smo opetovano hvalili sodelovanje vojaške godbe pri slovenskih opernih predstavah. Z ozirom na to pisarjenje nemških listov, moramo stvar vendar malo pojasniti. Vojaška godba je imela z »Dramatičnim društvom« kontrakt, da se jo mora v časopisih samo hvaliti in da se je ne sme nikdar grajati. Hvala je bila izgovorjena. Mi smo navadno o godbi sploh molčali. Nekajkrat so naši poročevalci pač upletli v svoje recenzije nekoliko graje, a vselej je nastala velika afera, in odbor »Dramatičnega društva« nas je prosil in silil, naj nikar ne pišemo o godbi — resnice, sicer ne bo godba več sodelovala. In tudi pohljalili so včasih naši recenzenti vojaško godbo — kadar je namreč imelo gledališko vodstvo kak težave z godbo in nas je prosilo, naj godbo pohvalimo. Vobče pa je godba zadostovala le najskromnejšim zahtevam. Za nemško gledališče morda ta godba še zadostuje, za slo-

vensko gledališče pa absolutno ne in zato smo prav veseli, da imamo koncertni orkester.

— Razglednice kazinskega steklenega salona, ki jih je dala napraviti »Südmärka«, se razpečavajo tudi po Ljubljani. Seveda so te razglednice napravljene po fotografiji, to prihaja debeli 10 kg težki kamni, ki leže po tleh kazinskega salona v takni množini kakor v savski strugi. Fotografija je bila seveda narejena v momentu, ko je bil najljubši »bombardma«, zakaj fotograf umetnik je ujel na sliko od kamna zadet stol — sredi padanja. Da je to višek umetnosti, se mora priznati brez ovinkov, zato gre tudi vsa čast umetniku fotografu, ki je vztrajal v salonu med »bombardmajem«, ko je kakor toča padalo predenj 10 kg težko kamenje, samo da more fotografirati od kamna zadeti padajoči stol. In če človek vidi to grobljo kamenja, ki leži na tleh kazinskega salona, ga mora res objeti strah in groza. To je bil res nameravan atentat, zakaj takšnega kamenja ni dobili v Ljubljani in ne v njeni okolici na 20 kilometrov daleč. Očividno je, da so demonstrantje naročili to kamenje, te pešine naravnost izpod triglavskega pogorja ali pa izpod Grintavca in pa ti demonstrantje! To so morali biti pravi dirjaki, ki so 10 kg težko kamenje metali s tako lahkoto kakor frnikelske kroglice! — Iz vsega je torej razvidno, da so te od »Südmärke« izdane razglednice tako verodostojne kot le kaj in da ne pade nanje nitisenoe tendenci oznostni. Zato se seveda smejo na tukajšnji realni razprodajati karna debelo. V vsakem razredu je nastavljen po en dijak, ki ima te razglednice v zalogi in gros, ta pa jih razdaja svojim tovarišem, da jih razpečavajo na drobno. O tem pa seveda ravatelj Junovioz prav ničesar ne ve! Mi smo ga sedaj opozorili na to in zahtevamo, da se enkrat Junovioz postavi kot ravatelj tudi napram svojim nemškim dijakom. Pričakujemo to z vso gotovostjo, sicer bomo govorili jasneje in odločneje!

— »Obsojeni« nemški razbijači. Pred mariborskim sodiščem se je te dni razpravljalo o pobijanju šip pri Slovincih v Ptuj v noči od 27. na 28. septembra. Pred sodiščem so stal 25letni Franc Jurschenagg, 22letni Ernest Laurentschoh in 19letni Adolf Rom, ki so, po imenih soditi, sami pristni Nemci in ki so pobijali šipe in delali škodo na osmih slovenskih poslopih. Pri napadu na proštnjo je bila tudi nevarnost za neko žensko, da bi bila zadeta ali celo ranjena. Od obtoženoev sta se prva dva izgovarjala s popolno pijanostjo — Jurschenagg je baje spil 3 bokale vina, pol litra slivovke in potem še za 8 kron vina, čaja in konjaka, Laurentschoh je bil pa »mörderisch« pijan — Rom je pa povedal vse, kako so razbijali in razbili, kar so dosegli, šipe, ruloje itl. Obsojen je bil Jurschenagg na deset dni zapore, Laurentschoh na osem in Rom na pet dni! — V Ljubljani je bil pa 15letni deček Kadunc obsojen na 14 dni zapore, ker je vrgel oreh debel kamenček, ki je padel deset korakov za vojaško patruljo na tla in ni storil škode niti toliko, kot je za nohtom črna. Pripominjamo še, da so kot priče zaslišani dragonci izpovedali, da na mestu, kjer je bil Kadunc, sploh ni padlo nobeno kamenje. Sodni dvor bi obtoženoev torej moral oprostiti, ako bi le-ta sam ne bil priznal, da je vrgel majhen kamenček. Vkljub temu priznanju, kar se povsod drugod smatra kot olajševalna okolnost, vključ temu, da je Kadunc šele 15 let star — sodnik mora uvaževati tudi mladost obtoženoev — kljub temu, da je sodni zdravnik dr. Schuster izdal obtoženoev spričevalo, da lahko zblazni, če ga še nadalje pridržijo v zaporu, vendar ga je sodišče obsodilo v zapor in ga niti ni hotelo izpustiti na svobodo, da bi se potrdilo. Treba je bilo zanj položiti varščino. Naj se ta slučaj primerja z obsodbo ptujskih izgrednikov Jurschenagga, Laurentschoha in Roma!

— Razprava zoper g. mestnega inženirja Matka Prelovška zaradi hudodelstva javne nasilnosti po § 81. k. z. in prestopka zoper javne naredbe po § 312. k. z. je določena pred c. kr. deželnim sodiščem na ponedeljek, 19. t. m., ob 9. uri dopoldne. Ta razprava obeta podati posebno jasno sliko o nastopu o. kr. orožništva in vojaštva o priški ljubljanskih demonstracij in naval obšinstva bo vsled tega brezdvomno izreden. V interesu zakonito zajamčene in v današnjih razmerah še posebno potrebne javne razprave, bi bilo vsled tega želeli, da se določi zanj prostorna dvorana.

— Obšinski odbor lukoviški je pri seji dne 13. t. m. soglasno sprejel županov predlog, da se izrazi ogorčenje nad surovim napadom na mirne udeležence Ciril-Meto-

dove skupščine v Ptuj, da protestuje proti postopanju vojaške oblasti dne 20. septembra v Ljubljani, da izreka svoje sožalje nad žrtvami in da želi edinosti slovenskih strank, kadar brani je časti in pravde naroda svojega. Za spomenik se polije 20 K, za ponesrečene 30 K.

— Dosedanji državni pravdnika namestnik dr. Bosček v Celju je imenovan kakor znan kot deželni sodni svetnik v Ljubljano. Prazno je tedaj njegovo mesto. Več kot 95% vsega prebivalstva v celjskem okrožju je slovenske narodnosti. Pri državnem pravdnštvu v Celju so državni pravdnik in dva substituta ali namestnika — vsi so odločno nemškega mišljenja. Ako smejo Nemci druge zahtevati uradnike iz svojega naroda, ki so njihovega mišljenja, in ako niso zadovoljni, da med njimi nastavljeni uradniki samo nemško znajo, tudi mi drugi narodi to zahtevamo. Slovinci smemo zahtevati, da bode naslednik dr. Boscheke ne samo slovenščine vešč, marveč tudi res Slovenec. Poslanici obeh strank potegujeta se vendar za tako važno mesto — Nemci se brigajo za vsakega slugo in vsakega pisarja. Storitve pravočasno kar je treba, da ne pridemo spet prepozno. Pozor!

— Med ustanovniki nemškega šulferajnskega navaja se v »Eckartu« med drugimi neki Josip Schneider, trgovec v Ljubljani. Pa ne da je ta Schneider sodrug tvrdke »Schneider & Verovšek v Ljubljani«? Prosimo pojasnila! Sicer pa ima ta »slovenska tvrdka« za svojega zastopnika dr. Vallentschagga, ki je bil še na celjski gimnaziji Slovenec. Heil!

— »Deutsche Frauen aus vurnehmen Stände« imenujejo nemški listi tudi Sehwarzovi puncni, ki sta brusili jezik v Ljubljani ob prilik demonstraciji, potem pa šli tožiti uradnika Bajžlja, da je napravil madež na njuni časti. Samo to je sumljivo, da nemški listi ne povedo imen teh odličnih dam iz odličnega stanu. Morda pa ti listi vedo, kako bridko preteklost ima odlična rodbina Schwarzova? No tudi mi vemo o tej preteklosti, pa smo usmiljeni, ker nismo iz tako »vurnehmen Stände« kakor Schwarzovi puncni!

— Rodoljubka z dežele nam piše: Zavede narodnjakinje z dežele bi tudi rade izvajale geslo »Svoji k svojim« pri šiviljah. — Ker dajemo večino, vsaj boljše obleke delat v Ljubljani, vljudno prosimo, naj nam sl. uredništvo naznači, katere šivilje so v Ljubljani odločno narodne. — Pojdemo pa k njim očitno, ne kakor nekatere slovenske ljubljankice v nemške trgovine po stranskih potih.

— Od vseh strani se čuje, da gostilničarji odpovedujejo pivo iz nemških tovarn, samo v Litiji se še vedno toči šono iz Puntigama in Gössa. Tukaj ni na mestu noben izgovor, da ta ali oni zastopnik dobro slovensko govori in dopisuje. Saj dotični zastopnik ni lastnik, ampak le uradnik. Torej tudi v Litiji pokažite, da ste Slovinci, ne pa podlaga tujčevi peti.

— Nemci kriče po svojih časopisih, da je bila škoda v Celju in Mariboru neznatna, v Ljubljani pa velika. Samo za škodo na »Narodnem domu« v Mariboru je zavarovalnica izplačala 1300 K, za škodo na »Narodnem domu« v Celju in za dve tabli na posojilnični hiši v sredi mesta je izplačala onaista zavarovalnica 1770 K. Skupaj 3070 K. Koliko je pa drugih hiš in druge škode v Celju, Mariboru in Ptuj? Samo v Celju so bile šipe in table pobite menda na petnajstih hišah!

— Bodimo dosledni. Nekateri Slovinci se po hotelih radi zglašujejo — nemško. Posledica tega je, da začno hotelski uslužbenci z njimi nemški občeovati. Uslužbenoi ravnaajo prav; če se nemško zglašiš, se mora s teboj nemško občeovati. Bodimo vendar dosledni in opuščajmo v zglašilnicah nemščino. — Nekdo, ki dobro pozna hotelsko življenje.

— Eden izmed »nemških« demonstrantov v Celju je 16letni Fr. Melsak, ki je bil te dni radi razbijanja šip na »Narodnem domu« v Celju obsojen v štiritedenski zapor. Kak pristen Nemec je ta Melsack, kakor pišejo njegovo ime nemški listi, kaže to-le: Danes se je zglašil v našem uredništvu oče imenovanega obsojenoea g. R. Melsak, stanujoč v Zeleni jami št. 105. Izjavil je, da je on doma iz Vevč, njegov sin pa je bil rojen na Teharih, oče in mati sta trda Slovinci. Njegov sin, ki je bil te dni v Celju obsojen, je bil v službi pri trgovcu z lesom Jarmerju v Celju. In ta Jarmer je baje fanta najel, da se je udeležil izgre-dov, za kar ima oče Melsak baje dokaze v rokah.

— Tabora na Veliki Otavi na Goriskem ne bo. Če deželni zbor goriski do danes, 15. t. m., ne bo odgo-den ali razpuščen, se ta tabor ne bo mogel vršiti, ker obstoji iz leta 1867 z dne 15. nov. postava, da se 33 km naokrog ne sme vršiti pod

milim ne bom nobeno zborovanje, dokler zboruje deželni zbor. — Če ne bomo mogli privedi tabor 18. t. m., priredi drugi tabor v kratkem, s čim na kakem drugem kraju. Jako pripravne so Rojice pri Štandrežu tik Gorice.

— **Pomaukanje krme.** S tem, da zavedna slovenska županstva zahtevajo dobavo sena in drugih krmil — izrecono po „Zvezi slovenskih zadrug“ v Ljubljani, koristijo le kmetovalcem, kateri dobijo dobro krmo. Deželni vladi, katera je, kakor čujemo, „Zvezi slovenskih zadrug“ zelo — zelo naklonjena, bode s takimi izjemnimi zahtevami istotako ustreženo.

— **Iz šolske službe.** Izprašana učiteljska kandidatinja gđ. Ana Šiška je imenovana za suplentinjo v Ribnici, ker je učitelj g. Božidar Bettrini dobil dopust. Dosedanji provizorični učitelj v Koprivniku, g. Josip Sigmund je imenovan za prov. učitelja in voditelja šole na Starem bregu, dosedanla provizorična učiteljica v Toplem vrhu gđ. Zofija Černe pa za prov. učiteljico v Koprivniku.

— **Učiteljske vesti.** Absolvirani učiteljski kandidat g. Franc Tratnik je imenovan za provizoričnega učitelja v Dobropoljah. Absolvirana učiteljska kandidatinja gđ. Viljemina Vidic je imenovana za provizorično učiteljico v Poljanah. Zaradi bolezni je dobila dopust učiteljica gđ. Josipina Muc v Orneči vasi in pride na njeno mesto absolvirana uč. kandidatinja gđ. Emilija Kaligar.

Odbor davčnih izterjevalcev na Kranjskem ima v nedeljo, dne 18. t. m. ob 9. dopoldne v Ljubljani v gostilni pri „Novem svetu“ društveno sejo radi različnih društvenih zadev in se k tej seji tem potom vabijo tudi bližnji društveni člani.

Zofke Kvedrove podlistek — „Ljubljana“ v „Agramer Tagblattu“ se dobi v tobačni trafiki v Prešernovih ulicah.

Operetni večer v hotelu „Union“. Koncertni orkester priredi — kakor smo že včeraj kratko povedali — v soboto večer v veliki dvorani hotela „Union“ operetni večer. Spored objavimo jutri.

V spomin krasne jeseni nam je poslala gospa Rezika Tominz, soproga c. kr. poštarja na Bledu, jabolčen cvet. Hvala!

Najmrzljivejše mesto Evrope je zadnji čas Ljubljana. Meteorološka poročila zadnjega in tega tedna dokazujejo to. Niti v Rusiji nimajo tako hladnih dni, kot jih imamo v Ljubljani. Sicer imajo tudi nekateri drugi kraji Avstrije nižjo temperaturo nego ruska mesta Petrograd, Moskva itd., vendar tako nizke temperature nima noben kakor Ljubljana.

V gostilni pod Golovcem v Štepanji vasi, kjer se je doslej reklo pri „Spekthigelnu“, toči se Auerjevo pivo, opustivši Koslerjevo, ter se imenuje „Gostilna pod gričkom“, na kratko „Pod gričkom“.

V Trnovem pri Slov. Bistrici je umrla gospa Valenčič (Ježkova). Pokojnica je bila obče zelo priljubljena. Sosebno siromaki cele bistriške doline izgubili so z gospo Valenčič vojo največjo dobrotnico. Bodi blagi ženi zemljica lahka!

Na postaji v Št. Petru so vsi natakariji zagriženi Nemci. Edino plačilni marker drobi neko mešanico. In to v popolnoma slov. Št. Petru! Temu mora biti enkrat konec!

Telovadno društvo „Sokol“ v Zagorju ob Savi ima svoj izvanredni občni zbor v nedeljo, dne 18. oktobra ob 3. popoldan v prostorih gospe Marije Medvedove z naslednjim dnevnim redom: 1. Volitev odseka za zgradbo „Sokolskega doma“ v Zagorju. 2. Razgovor ter slučajni predlogi o zgradbi.

Na Mali Bukovici pri Il. Bistrici oskrbuje reško parno opekarno zagrižen nemški Čeh Zdrasky (l). Zadržuje se je izrazil ta možakar v neki boljši družbi ko se je izključno slovensko govorilo: „Hören Sie mir doch einmal auf mit der komischen Sprache!“ Ni nam znano, na kako stališče se je postavila slovenska družba proti predrzemu izražanju.

Uboj. Pri gradnji dunajskega vodovoda blizu St. Gallena na Gor. Štajerskem so se 30. julija t. l. spri slovenski in hrvaški delavci. Ponoči so se trije hrvaški delavci priplazili k ležišču Slovencev. Eden je užgal užgalico, da je videl speče, nato pa je Mile Lasić s polenom udaril spečega Slovence Frana Cejma s tako silo po glavi, da mu jo je zdrobil. Lasić je bil obsojen na 4-letno ječo.

Slovensko akad. društvo „Ilirija“ v Pragi priredi svojim novovstopivšim članom pozdravni večer v soboto, dne 17. t. m., v restavraciji „Pri kupcu“, Praga II, Štěpánská ul. Prijatelji društva so dobrodošli gostje.

Aretovan je bil včeraj na južnem kolodvoru 21letni Mišel Genbis iz Podgrada, ker se je hotel izseliti v Ameriko, še predno je zadostil vojaški dolžnosti. Pri sebi je imel 593 kron denarja.

Zaklato se je v mestni klavnici ljubljanski ob 27. septembra do viševši 4 oktobra 92 volov, 7 krav, 5 bikov, 221 prašičev, 184 telet, 30 koštrunov in kozlov, 16 kozličkov; zaklane živine se je vpeljalo 6 prašičev, 4 teleta, 4 koštrune in 628 kg mesa.

V zaporu je poročila se dni dedka bivša blagajničarka Marija Križaničeva, ki je bila obsojena zaradi detomora na smrt na vislice, pozneje pa pomiloščena.

Za kruhom. Iz Južnega kolodvora se je včeraj odpeljalo v Ameriko 15 Hrvatov in 10 Slovencev, iz Amerike je prišlo 90 Hrvatov in Slovencev, 19 Slovencev je šlo na Hrušico, 40 Kočevarjev je šlo na Dunaj kostanj ped.

Izgubljeno. Modistinja Marija Kregeljeva je izgubila zlat prstan z rdečim kamnom. — Blagajničarka Milica Dolinskova je izgubila črno usnjato denarnico z vsebino bankovcev za 20 K, bankovcev za 10 K in nekaj drobiža. Izgubljen je tudi zlat uhan z briljanti, kateri ima v sredi rdeč kameček vreden 200 K. — Kuharica Ana Berlogarjeva je izgubila zavitek z naglavno ruto.

Zamenjal je nekdo svoj svrtnik pred okoli 14 dnevi v kavarni „Ilirija“, kjer naj se zgodi, da dobi svojega nazaj.

Demonstracije pred sodiščem.

XIII. — „**Ne v Narodno kavarno!**“ — G. Žiga Vodusek, odvetniški kandidat pri g. dr. Schweitzerju v Ljubljani, je hotel dne 19. septembra (v soboto) zvečer ob 10. uri v Narodno kavarno, vsled česar je prišel v navzkrižje z mestnim policijskim stražnikom. To je dalo povod, da se je moral včeraj zagovarjati pred tukajšnjim okrajnim kot kazenskim sodiščem zaradi prestopka § 312 (žalitev javne straže).

Ovadb a pravi, da je obtoženec prišel omenjeni dan ob 10. zvečer po Židovskih ulicah do Kančevega vogla, kjer je orožniška patrulja zapirala prehod skozi Židovske ulice, in je hotel siloma prodreti skozi patruljo. Na lice mesta došli mestni policijski stražnik Ivan Pust, št. 28 je opozoril obtoženca, da je ulica zaprta, nakar mu je obtoženec zagrozil: „Jaz vam bom že pokazal, vi imate št. 28. Jutri bom prej na magistratu, kakor pa vi.“ S tem da je obtoženec zakrivil dejanje v zmislu § 312 kaz. zakona.

Obtoženec se zagovarja: Bil sem zvečer omenjenega dne „pri Roži“, kamor zahajam redno vsak večer, in sem hotel ob 10. iti v Narodno kavarno na partijo karambola. Ko pridem do vogla pri Kanču, sem videl, da stoji tamkaj mešana patrulja, obstoječa iz enega mestnega stražnika, dveh orožnikov in dveh domobrancev. Rekel nisem niti besedice. Ko sem hotel okrog vogla po pločniku v Narodno kavarno, me opozori stražnik, da to ni dovoljeno. Odgovoril sem, da ne vpijem, ne rzsajam itd., zakaj ne bi smel mimo. Stražnik me je sunil nazaj in rekel: Tu ne smete skozi! Jaz mu povem takoj svoje ime, in ko storim par korakov po pločniku, pride stražnik za menoj in zahteva moje ime, katere mu povem, nakar me stražnik zabeleži, in se mu da orožnika ponudita za priči zaradi mojega — „unanständigen Benehmens.“ Potem so me spustili naprej, da sem šel v Narodno kavarno. Konstatujem, da Židovska ulica in Dvorni trg nista bila zaprta, da je to bila le „leteča patrulja“, ki niti ni imela naloga zapreti Židovskih ulic, kar najbolje tudi dokazuje to, da mi je stražnik, ko sem mu povedal svoje ime, dovolil, da smem mimo, z besedami: „No, pa pejte!“ V Narodni kavarni sem ostal kakih pet minut, nakar sem se vrnil po isti poti k „Roži“. Na istem mestu je stala ista patrulja, isti stražnik, pa mi nčče ni rekel niti besedice. Ob 11. uri nas je potem šla cela gruča, kakih 15 oseb, od „Rože“ v Narodno kavarno po isti poti. Na omenjenemu mestu je stala druga patrulja, ki nas je nemoteno pustila pasirati.

Zapriseže se nato Ivan Pust, mestni policijski stražnik št. 28, ki kot priča izpove v zmislu ovadbe. Pripomni, da je on (priča) prišel z „letečo patruljo“ po Bregu skozi Židovske ulice in tamkaj je oddaleč videl, da se je obtoženec nekaj pregovarjal z orožniško patruljo, ki je zapirala Židovske ulice. Zagovornik dr. Šavnik: „Ali ste vedeli, da je ulica zaprta?“ Priča: Vedel sem prej, da je vse zaprto. Mestni trg, Židovske ulice, Gosposke ulice itd. Ker obtoženec govori s svojim zagovornikom, se dvigne dr. Neuperger in protestira proti obtoženčevemu „nedostojnem“ vedenju v sodni dvorani, da pač ni nedostojno za obtoženca, ako govori s svojim braniteljem!

Priča Pust pravi dalje, da je bil obtoženec tedaj sam pri orožniški patrulji. Priča je pristopil in opozoril obtoženca, da je tu ulica zaprta. Ker pa je obtoženec le hotel skozi, ga je priča prijel za roko in ga hotel odstraniti, nakar se mu je obtoženec pravilno predstavil. Ker je bil boljši človek, sem ga pustil skozi in sem se potem prepiral, da je res šel v kavarno. Ko sem vzel njegov nacionalne, me je vprašal, kako številko imam, in ko sem mu jo povedal, mi je rekel: „Jaz vam bom že pokazal, bom jutri prej na magistratu, kakor vi, se bom pritožil!“

Zagovornik: „Kdo vam je dal nalog zapreti Židovske ulice?“ Priča: Imel sem nalogo samo patruljirati, ne pa zapirati ulic. To nalogo je imelo orožništvo. Po dolgem obotavljanju izjavi, da je imel nalog od policijske oblasti.

Obtoženec ugovarja, da bi bil sploh govoril kaj z orožniki. Priča izjavi, da ostane pri tem, da se je obtoženec pregovarjal z orožniško patruljo in da je to videl oddaleč, da se je obtoženec mečkal med patruljo.

Ker obtoženec in njegov zagovornik zahtevata natančnejših izpovedb in se priča vedno bolj pogreza v nasprotstva, mu končno pomaga dr. Neuperger iz zadrege s tem, da izjavi: „To nima pomena za stvar.“ Obtoženec je med tem konstatoval, da priča „vedno več ve.“ Zasliši se nato kot priča g. Lavoslav Schwentner, ki izpove, da je prišel malo prej, predno je odšel obtoženec od „Rože“, sam v Narodno kavarno ter šel od „Rože“ tja nazaj k „Roži“. Orožniki so stali ob vhodu v Židovske ulice, pa ga pustili mirno mimo, ko je povedal, da gre v Narodno kavarno. Obtoženec je šel od „Rože“, kjer je povedal, da gre v kavarno in prišel kmalu ves razburjen nazaj ter povedal, da je imel opraviti s polijojo radi „unanständigen Benehmens.“ Potrdi, da je ob 11. stala patrulja na istem mestu, ki pa niti vprašala ni pasantov, kam gredo. Vojaški kordon je stal od Kasteerja do deželnega dvorca. Izjavi, da mestni trg ni bil zaprt, dasiravno je to izpovedal prej priča Pust.

Priča dež. inženir Viktor Škaberne izpove, na je šel obtoženec s svojim bodočim tastom G. Mejačem z Dvornega trga k „Roži“. Na vogalu Židovske ulice je stala mešana patrulja (mestni stražnik, 2 orožnika, 2 domobranci) — pripomni, da je priča Pust izpovedal, da je bila tamkaj samo orožniška patrulja. — Priče niso pustili naprej, a ko je povedal, da gre k „Roži“, se ga je pustilo, in tudi z nasprotne strani nekoga, ki se je skliceval na pričo in njegovega spremljevalca. „Dobil sem vtis, da patrulja ne ve, zakaj je sploh tam“ — (ako ljudem dovoljuje, da smejo pasirati, dasiravno je prepovedano). Obtoženec je sedel pri „Roži“ poleg priče; kdaj je odšel, ne ve priča, ko je prišel nazaj je bil razburjen in gotovo užaljen zaradi dogodke, ki se mu je pripetil s stražnikom. Potrdi, da je bil dohod v Gosposke ulice in na Dvorni trg zaprt z vojaškim kordonom pri Kasteerju.

Prečita se nato izpoved c. kr. orožnika Andreja Zorca iz Trebnjega, ki se dogodka ne spominja več natančno, ki pa odločno pravi, da je bila ona patrulja „leteča“ in ni imela naloga zapreti Židovske ulice! Dr. Neuperger razširi obtožbo, češ da je obtoženec s tem, ker se je ustavljal naredil mestnega stražnika zakrivil tudi prestopke smislu § 314 kaz. zak. Popolnoma nemerodajno je, ali je imela patrulja nalog zapreti ulico ali ne, stražnik je bil mnenja „da“, torej je formalno postopal popolnoma pravilno, ali je bilo njegovo dejanje tudi materialno pravilno, o tem se danes ne sodi. To zadostuje, da je opravljal službo kot javni uradnik. Če to potrdimo, potem se je obtoženec pregrešil v zmislu § 312, ker ga je javno žalil z inkriminativnimi besedami in v zmislu § 314, ker se mu je ustavljal in siloma hotel prodreti skozi patruljo. Predlaga, da se obsodi.

Zagovornik dr. Šavnik: Namestnik drž. pravdnika je zopet ubral staro pesem, da mora biti vse obsojeno, kar mu pač pride pod roke. Preveč pretirani ovadbi je sledilo pretirano preiskovanje, pretirana obtožba. — Drž. pravdnik ugovarja. — Stražnik je bil pač preveč razburjen, saj se je celo tu v sodni dvorani tako razburjal, da je zašel v nasprotstva s svojimi izpovedbami. Potrjeno je, da ona patrulja ni imela naloga, zapreti ulice. Obtoženec je bil prepiran, da sme pasirati. Inkriminativne besede je smatrali le kot napoved pritožbe, ne pa kot žalitev. Za prestopke v smislu § 314 je v prvi vrsti treba namena, a tega obtoženec gotovo ni imel. Glede prestopka v smislu § 312 pa opozarja na razsodbo najvišjega sodišča, katera pravi, da nekoliko burnejši vsikliki in posredovanja še ne morejo biti podlaga obsodbi v smislu § 312. Predlaga oprostitev.

Sodnik, sod. tajnik Bulovec proglasi oprostilno razsodbo, ki jo utemelji s tem, da se obtoženou ni dokazalo, da bi se bil ustavljal; ulica v resnici ni bila zaprta. Inkriminativne besede se ne smejo trgati in jih je smatrati kot izraz, da si je faktično hotel iskati pravice, posebno ker je dejal, „da se pritoži“.

Drobne novice.

— **Poveljnik 14. voja v Ino-** mestu postane podmaršal pl. Sche-mua, kranjski rojak.

— **Za zedinjenje Krete z Gr-** ške se je izrekla zbornica na Kreti soglasno.

— **Bojevalce za žensko ena-** kopravnost v Londonu nameravajo danes naskočiti parlament. Policija je v hudih skrbih. Bati se je velikih izgredov.

— **Minister dr. Gessmann** napravi baje prostor princu Liechten-steinu, sam pa postane deželni maršal nižjeavstrijski.

— **70.000 K je poneveril** pri davkarji v Lvovu oficijal Atlas ter pobegnil v Ameriko.

— **Zaroka abruškega vojvoda** z Američanko Elkins se je raz-drla.

— **Serum proti tuberkulozi** je baje iznašel francoski profesor Lanne-longue. Poskusi so imeli ugoden uspeh pri bolnikih, pri katerih ni bila jetika še premočno razširjena.

Telefonska in brzojavna poročila.

Češki deželni zbor.

Praga, 15. oktobra. Mladočeški poslanci dr. Pinkas in tovariši so vložili v današnji seji interpelacijo na vlado s tole vsebino. S proklamacijo na prebivalstvo Bosne in Hercegovine je cesar je izjavil, da razširja svoje suverenitetske pravice na Bosno in Hercegovino. Podpisani poslanci stavijo na vlado vprašanje, ako namerava to proklamacijo predložiti v posvetovalne tudi češkemu deželnemu zboru. Nemški poslanci nadaljujejo tudi v današnji seji obstrukcije. Docela jasno je torej, da deželni zbor ne bo prišel do rednega funkcioniranja.

Pogajanja med Izvolskim in Greyem.

Berolin, 15. oktobra. Kakor se iz Londona poroča, so pogajanja med Izvolskim in Greyem dozorela v toliko, da se prizna neodvisnost Bolgarske pod pogojem, da plača Turčiji odškodnino, ki bi znašala 5% kapitalizacijo vsote, ki jo je dosedaj Bolgarska morala plačevati Turčiji kot tribut. Na konferenci evropskih sil bi se Avstro-Ogrska morala definitivno odpovedati Novemu pazirju in § 29. berolinske pogodbe, ki omejuje suverenitetske pravice Črne gore na črnogorsko Primorje. Bar in Dulcin se proglasita za neodvisni pristaniki. Železnica Donava-Jadransko morje se ima končati v enem izmed črnogorskih pristaniki. Vprašanje otvoritve Dardanel se ima definitivno rešiti. Črno morje se proglasi za mare clausum, t. j. zatvorjeno morje.

Konference evropskih sil.

London, 15. oktobra. Izvolski je odložil svoje potovanje iz Londona. Imel je konferenco z Greyem, na kateri sta se zedinila, da se ima program evropske konference definitivno formulirati še preje, preda se dobi zagotovilo, da se te konference udeleži tudi Avstro-Ogrska. Poziv na to konferenco bo najbrže razpošiljala Rusija sama; ali pa skupno s Francijo in Anglijo. Na dnevnem redu te konference bi bile tele točke: 1. Razmotrivanje položaja, ki je nastal vsled aneksije Bosne in proglasitve Bolgarske za neodvisno; 2. sklepanje o primerni Turčije se netikajoči odškodnini Srbije in Črne gore. Rusija je odnehala od zahtev, da bi se na konferenci razpravljalo o dardanelskem vprašanju. Tudi vprašanje aneksije Krete ne pride na razpravo.

Bolgarska za vojno.

Sofija, 15. oktobra. Splošno razpoloženje v bolgarskih vodilnih krogih je, da Bolgarska raje prične vojno s Turčijo, kakor da bi plačala za svojo neodvisnost kako odškodnino.

Kronanje bolgarskega carja.

Sofija, 15. oktobra. Kronanje bolgarskega carja je določeno na zadnje dni novembra.

Plenarne seje delegacij.

Budimpešta, 15. oktobra. Plenarne seje delegacij se prično 27. t. m.

Ogrski ministrski svet.

Budimpešta 15. okt. Ogrski ministrski svet je imel danes ob eni seji. Zatrjuje se, da se na tej seji ni razpravljalo o volilni reformi.

Turčija in evropska konferenca.

Frankobrod, 15. oktobra. Iz Carigrada javljajo, da namerava Turčija odnehati od svoje zahteve, da bi se na evropski konferenci razpravljalo o aneksiji Bosne in Hercegovine,

vztraja pa pri tem, da se reši vprašanje glede vzhodne Rumelije. Takisto zahteva tudi Turčija, da se naslov „car vseh Bolgarov“ spremeni, ker bi ta naslov pomenjal aspiracije Bolgarske na Macedonijo. Dardanelsko vprašanje se ne sme rešiti. Kompenzacija ne da Turčija nobenih, ker je edino ona upravičena, da zahteva kakšne kompenzacije.

„Sveta vojna.“

Belgrad, 15. oktobra. Črnogorska skupščina je poslala Srbski tale brzojavni odgovor: „Narodna skupščina kneževine Črne gore sprejema z največjim navdušenjem bratski pozdrav narodne skupščine kraljevine Srbije in ji pošilja najsrčnejše pozdrave, zagotavljajoč jo, da bo Črna gora vse svoje sile položila na žrtvenik narodnega edinstva. To zahtevajo splošni srbski interesi in njena državna čast. Staro črnogorsko junaštvo bo zasijalo v novem sijaju in z večjim zaupanjem bomo zrlj v bodočnost, ker vemo, da stoji ob bratu brat in da pod Avalo čutijo in mislijo kakor pod Lovčnom. Zahtevamo, da Srbija in Črna gora sedaj ali nikoli dvigneta skupno zastavo v obrambo srbskih svetinj, prekaljenih v dolgem mučeništvu in v stalnih krivicah, ki se zadajajo srbskemu plemenu. Prepomeni spominov na staro srbsko veličino, vedite, da ni eden Črnogorec ne žali umreti. Složno na vojno, ker bo to sveta vojna.“

Novo manifestacije v Belgradu.

Belgrad, 15. oktobra. Prijazna naklonjenost Anglije napram Srbiji je napravila tukaj najgloblji vtis in izvala silno navdušenje. Snoči je zopet silna množica, obstoječa iz vseh slojev, manifestirala pred angleškim poslanstvom. Predsedstvo narodnega obrambenega odbora je poslalo lordu Greyja v London pozdrav, v katerem izraža nado, da se bo angleški narod povzdignil nad principe, ki vodijo današnje evropske diplomate. Srbski narod je osvedočan, da bo Anglija zastopala načelo pravičnosti, ker bi v nasprotnem slučaju srbski narod moral biti pripravljen v obupni vojni izvršiti samomor, da se preporeči kot feniks takrat, ko bo Evropa pravičnejša in moralnejša. Manifestacije se nadaljujejo tudi danes in ko piše naš korespondent to brzojavko, se razlegajo po ulici bojne pesmi tisočglave množice.

Potovanje srbskega ministra zunanjih poslov.

Belgrad, 15. oktobra. Minister zunanjih poslov, dr. Milovanović, odpotuje jutri v Rim, Pariz in London. Posredoval bo pri italijanski, francoski in angleški vladi glede kompenzacije Srbiji za aneksijo Bosne in Hercegovine.

Neresnične vesti.

Belgrad, 15. oktobra. Vesti o nastalem nesoglasju med kraljem Petrom in prestolonaslednikom Gjorgjem so docela izmišljene, tendenciozne. Med kraljem in princem vlada najlepše sporazumljenje. Takisto lažnjive so tudi vesti o snujanju se zaroti proti kralju Petru.

Kompenzacija Srbiji in Črni gori.

Belgrad, 15. oktobra. Svoje poročilo o kompenzaciji Srbiji za aneksijo Bosne in Hercegovine vzdružujem v celom obsegu in sicer na podlagi novih, docela zanesljivih informacij. Srbija dobi majhen del Bosne in sandžaka Novipazar, Črnogora pa del sandžaka in Hercegovine, tako da bo s tem dosežena spojitve obeh srbskih držav in da dobi Srbija izhod na morje.

Zaplenjeni patroni.

Novi Sad, 15. oktobra. Po Donavi križarijo trije avstrijski monitortorji. Pri Novem sadu so včeraj zaplenili dve jadrenici. Ko so jih preiskali, so našli v njih tovore patron, ki jih je poslala peštanska tvrška Weiss v Srbijo.

Priprave na vojno.

Belgrad, 15. oktobra. Iz vojnih skladišč se izvažajo množina uniform in perila. Na belgradski trdnjavi so jeli te dni deliti orožje prostovoljcem.

Črna gora za vojno.

Cetinje, 15. oktobra. Črnogorska skupščina se je v tajni seji izrekla za vojno, prepustivši končno odločitev knezu Nikoli.

Turčija mobilizirala.

Solun, 15. oktobra. V Skoplju je turška vlada ukazala mobilizacijo 3. rezervnega kora.

Srbija in Črna gora v nevarnosti?

London, 15. oktobra. „Morning Post“ piše, da je priprčena, da izgubi Srbija in Črna gora svojo neodvisnost, ako bi radi aneksije Bosne započeli vojno proti Avstro-Ogrski.

Ruski državni proračun.

Petrograd, 15. oktobra. Redni dohodki ruske državne uprave za leto 1909 znašajo po proračunu 2477 milijonov, izdatki pa 2472 milijonov rubljev.

Listnica uredništva.
§ 11. Laški trg. Porabili smo nekaj, ostalo bi bilo samo za drž. pravdnika.

Se dobi povsod!
Kalodont
neobhodno, potrebno zobna Creme
zdrži zobe čiste, bele in zdrave.

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 15. oktobra 1908.
Tatarsko
Pšenica za oktober . . . za 50 kg K 11 92
Rži za oktober . . . za 50 kg K 9 76
Koruza za maj 1909 . . . za 50 kg K 7 41
Oves za oktober . . . za 50 kg K 8 30
Erekatte
5 vin. ceneje.

Meteorološko poročilo.
Vinske in mesne 906. Srednji vinski tlak 736 9 mm

Obdobje	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebesno
14.	9. zv.	740-11	11.0	sr. zah.	del. obl.
15.	7. zj.	739-41	4.0	sl. svzhod	megla
	2. pop.	737-2	18.8	slab jug	pol obl.

Srednja včerajšnja temperatura 12.5°, vrm. 10.8°. Padavina v 24 urah 0.0 mm

+
Vsem sorodnikom in znancem javljamo tužno vest, da je naš ljubi sin, brat, vnuk in nečak, gospod
Milan Gilly
zasebnik,
po dolgi, mučni bolezni, danes ob 6. zjutraj, previden s tolažili svete vere, mirno zaspal v Gospodu.
Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, 17. oktobra ob 8. dopoldne v Višnji gori.
Sv. maše posmrtnice se bodo služile v mestni in farni cerkvi.
V Višnji gori, 15. oktobra 1908.
Žalujoci ostali.
Namesto vsakega posebnega naznanila.

+
Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjam prežalostno vest, da je moja iskreno ljubljena soproga, ozir. mati, gospa
Marija Olup roj. Tomazin
včeraj, 14. t. m. ob polu 3. popoldne, večkrat previdena s svetimi zakramenti za umirajočo, po dolgi in mučni bolezni v 39. letu starosti mirno zaspala v Gospodu.
Pogreb drage rajnice bo v petek, 16. t. m. ob 4. popoldne iz hiše žalosti, Mestni trg št. 10 na pokopališče k Sv. Križu.
Sv. maše za dušnice se bodo služile v župni cerkvi sv. Nikolaja.
Venci se na željo pokojnice hvalžno odklanjajo.
Blag ji spomin!
V Ljubljani, 15. oktobra 1908.
Josip Olup Mici, Pepi
soprog. otroka.
Namesto vsakega drugega naznanila.

Izvrstno belo in rdečo
staro vino
ima še naprodaj **Henrik Stanzer** v **Krškem**. 3678-2
Išče se redoljubna
pomožna hišna,
vajena domačega dela in ravnanja s perilom.
Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda.“ 3641-3

Trgovci
ki si žele nabaviti lepe nagrebne vence po tovarniških cenah, naj pišejo pod naslovom „Gonik“ na uprav. „Slov. Naroda.“ 3672-2
Proda se:
6 stolov jedilne sobe, 1 častniški dežni plašč in 1 uradniški plašč. Ogleda se lahko od 2.-4. ure popoldne.
Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda.“ 3707-1

2 čevljarska pomočnika
in sicer: 1 za fino in 1 za mešano delo, sprejme takoj F. Kukman, čevljarski mojster na Dunajski cesti št. 14 v Ljubljani. 3631-2

Dvonadstropna hiša z vrhom
na Golzovi cesti št. 9 v Ljubljani se proda iz proste roke. 3701-1
Pojasnila daje **Franc Jenko** v Ljubljani, Gradišče št. 3, I. nadstr. od 1.-2. popoldne.

Ura z verižico
samo 2 K. 3703
Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja šleska razpošiljevalnica: prekrasno pozlačeno, 36 ur idočo precizijsko uro na sidro, z lepo verižico za samo 2 K. 2. kakor tudi triletnim pisanim jamstvom — Po povzetju razpošilja **Pruško-šleska razpošiljevalnica A. Gelb, Krakov 43.**
NB. Za neugajajoče denar nazaj.

Gostilna
na Goranjskem se da v najem.
Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda.“ 3700-1
Trgovski pomočnik
špecerijske, železninske in manufakturne stroke išče službo v kaki večji trgovini na deželi kot prva moč.
Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda.“ 3702-1

Trgovski sotrudnik
zmožen mešane ali manufakturne stroke, želi premeniti svojo sedanjo službo v mesto ali na deželo, toda le v slovensko trgovino. 3697-2
Ponudbe na uprav. „Slov. Naroda“ pod „Svoji k svojim!“

Zahtevajte zastoj
in fanko moj veliki, bogato ilustrirani katalog s preko 800 slikami vseh vrst nikljastih, srebrnih in starih ur, dalje vseh vrst solidne zlatnine in srebrnine, glasbil jeklenega in usnjatega blaga, kadilnih priprav itd. po izvirnih tvorniških cenah. 3705-1
Nikljasta ura remontoarka K 3.50
Sistem Roskopf pat. „4“
Svicaška izvirna Roskopf pat. „5“
Registr. Adler Roskopf nikljasta remontoarka na sidro „7“
Goldinasta remontoarka s kolešjem „Luna“ in dvojnimi pokrovi „9“
Srebrna remonta s kolešjem „Gloria“ odprto „8.40“
Srebrna remontoarka z dvojnimi pokrovi „12.50“
Srebrna oklepna verižica z obročkom: 2.60
Ruska tulska nikljasta remontoarka s kolešjem „Luna“ K 10.50, ura s kuhavico K 8.50, budilnica K 2.90, kuhinjska ura K 3.— Schwarzwaldska ura K 2.50.
Za vsako uro 3 leta pisane jamstva. — Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.
Prva tvornica za ure **Ivan Konrad**, c. kr. dvorni dobavitelj, Most št. 667, Češko

Lično, majhno obliko
voznega reda
veljavnega od 1. oktobra 1908 do 1. maja 1909 je izdal ter prodaja **Fr. Iglit, Mestni trg št. 11.** 3590-5
Komptoarist
ali knjigovedja, kakor tudi
prodajalka
zmožna obeh deželnih jezikov, se sprejmeta v eno ljubljanskih trgovin.
Lastnoročno pisane ponudbe do sedanjega delovanja naj se pošljejo na glavno pošto Ljubljana pod šifro „dobra moč“ do 20. oktobra 1908. — Diskreocija častna. 3682-2

Obrtno pomožno društvo
židovske ulice št. 8
sprejema vloge
ter jih obrestuje od dne vloženja do dne odstopa. — Obresti 4 1/2 %

Iščem
kompanjona
za takoj. Mora biti mlada moč ter popolnoma izurjen v špecerijski trgovini.
Več pove **Elia Predović, Am. brožev trg št. 7.** 3660-2
Delniška pivovarna Laški trg
proda na Spodnjem Stajerskem na sredini trga dobrodoč
gostilno
z mesarjijo in zajogo piva z lepim vrtom in v bližini se nahajajoče njive. 3676-2
Iščeta se za parno žago spreten, pošten in trezen
strojnik
zmožen slovenskega in hrvaškega jezika in
kurjač
Služba stalna. Vse drugo po dogovoru. Ponudbe na upravništvo „Slov. Naroda“ pod „St. M.“ 3657-4

Vinski mošt
sladek, pristen, bel in rdeč, domač pridelek
tvrdke **Br. Novakovič**
se toči v Sodnijski ulici št. 4 in na Rimski cesti št. 5.
Št. 31726. 3644-3

Razglas.
Vsled razpisa c. kr. deželne vlade v Ljubljani z dne 28. septembra 1908 št. 22892 podpisani mestni magistrat dodatno k svojem razglasu z dne 5. avgusta 1908 št. 25877 naznanja, da se bo z ozirom na zvišano državno podporo glede na vladajoče gospodarske razmere, cena naprošenemu senu na K 5— za metriški stot znižala, ter da bo pri tej ceni tudi onim kmetovalcem, ki dosedaj zaradi previsoke cene niso prosili sena, priložnost dana to sedaj storiti.
Sicer pa zamorejo kmetovalci mesto sena naprositi drugo živinsko kraljo (n. pr. otrobe) po znižani ceni.
Onim prosilec, ki so se že sprejeli v dotični izkaz se bodo na podlagi dognane potrebe za sedaj polovica (50%) naprošene množine oddala, in se bodo pogoji oddaje udeležencem v kratkem naznanili.
Mestni magistrat ljubljanski,
dne 6. oktobra 1908.
Županov namestnik:
Vončina I. r.

Dežni plašči
(pelarine) so cenejši
2500 komadov
od 5 kron naprej.
Največja zaloga
oblek, površnikov in zimskih sukenj
za gospode, dečke in otroke
po čudovito znižanih cenah!
Se vedno prihaja
sveža konfekcija
za dame in deklice v najmodernejši fazoni.
„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatovič v Ljubljani, Mestni trg št. 5. 1002-170

HUPFELD
Hupfeldovi glasbeni instrumenti
z navijanjem na utež in elektriškim obratom
stoje glede na
preprosto, praktično konstrukcijo
nepokončljivo stanovitnost
elegančno lepobarno opremo
odlično in razlikovito proizvajanje glasbe
nedosežno na prvem mestu.
Vsak hotelir, kavarnar in gostilničar, ki bi rad povzdignil promet v svojih prostorih in s tem pomnožil promet jedila in pijače, naj si naroči brezplačne cenike.
Ludvig Hupfeld d. d., Dunaj
VI., Mariahilferstrasse 5/7.
Prva in najstarejša tvornica Evrope klavirnih igralnih instrumentov.
47 prvih odlik. 750 delavcev.

Podružnica v Splitu. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Podružnica v Celovcu.
Del. glavnica K 2.000.000. Stritarjeve ulice št. 2. Rezervni fond K 200.000.
sprejema vloge na knjižico in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po
4 1/2 %
Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem kurzu.

Naznanilo Slovincem!
Slav. občinstvu vljudo naznanjam, da ostanem v nadi, da se bodo sedaj razmere za slov. trgovino v Ljubljani predruščile, še nadalje v Ljubljani na sedanjih prostorih
Mestni trg št. 19.
S spoštovanjem
Prva slovenska modna trgovina za gospode, **Engelbert Skušek.**
Za danes naj zadostuje, ako naznanim, da sem stopil z največjo češko tovarno perila v trgovsko zvezo in da bom tudi z drugim blagom lahko najboljše postregel česar se bo slov. občinstvo pri prvem nakupu lahko takoj prepričalo. V nadi, da me bo slov. občinstvo v bodoče kar najbolj podpiralo, zagotavljam najcenejšo postrežbo. 3633-8